

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ
ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН**

**Збірник
наукових праць**

2019

ББК 81.2
А - 43
УДК: 81. 243

Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2019. — 184 с.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Совтис Наталія Миколаївна – доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Заступник головного редактора:

Мороз Людмила Володимирівна – кандидат філологічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Деменчук Олег Володимирович – доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Петренко Оксана Борисівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Сіранчук Наталія Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Шугасва Людмила Михайлівна – доктор філософських наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ямницький Вадим Маркович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Бігунова Світозара Анатолівна – кандидат психологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Бісовецька Людмила Андріївна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Кучма Тетяна Валерівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Лук'яник Людмила Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Катерина Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, ректор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Романюк Світлана Констянтинівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ясногурська Людмила Михайлівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 10 від 28.11.2019 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Пластова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

узагальнюють інформацію про захоплення своїх друзів і т.д. Такі завдання вдосконалюють навички письма й стають візуальною опорою для підготовленого чи невідготовленого усного мовлення. Поступово до творчих завдань додаються письмові, які передбачають знання тематичної лексики та мовленнєвих зразків. У навчанні англійської мови метод проектів надає можливість учням використовувати мову в ситуаціях реального повсякденного життя, що, безсумнівно, сприяє кращому засвоєнню та закріпленню знань іноземної мови, розвитку їх творчих здібностей.

Варто зазначити, що великий потенціал несе в собі особистість учителя. Безперечно, особисті якості вчителя, його ерудиція забезпечують мотивацію навчання. Старший дошкільник має бачити на уроці закоханість учителя в мову, яку викладає, має відчувати повагу до народу – носія мови, історії і звичаїв країни мови. Дошкільники довго пам'ятають того вчителя, який вмів використовувати допитливість і наполегливість дітей, бо вона задовольняється лише в радісній комунікативній атмосфері взаємодії учнів і вчителя, який зумів навчити їх долати труднощі, що з'являються в різних життєвих ситуаціях, тобто виховав у них наполегливість, волю, старанність, навчив самостійно орієнтуватись у сучасному житті. З певністю можна стверджувати, що сприятиме всебічному розвитку дитини те, як саме з перших уроків вчитель зацікавить учнів до вивчення англійської мови, такий і буде його кінцевий результат. І якщо вчитель не викличе інтересу в дітей старшого дошкільного віку з перших днів, то ця дитина назавжди залишиться байдужою до вивчення іноземної мови. Вчитель досягне успіху лише тоді на своїх уроках, коли зрозуміє, що дітям подобається все нове і цікаве. Ми, вчителі, повинні пам'ятати, що одна й та ж модель проведення уроків не дає можливості дітям розкрити себе повністю, зупиняє розвиток творчого потенціалу навчання.

Висновки. Для формування мотивації навчання англійської мови на початковому етапі необхідно, щоб урок носив творчий характер, щоб учитель постійно знаходився в творчому пошуку, вивчав найкраще в досвіді передових педагогів і сам знаходив більш ефективні методичні прийоми, які б розвивали мотивацію до навчання. Навчаючи, слід постійно підтримувати інтерес учнів до вивчення предмета, оскільки пізнавальний інтерес – це стимул, який сприяє підвищенню активності, удосконаленню вмінь і навичок учнів.

У процесі формування мотивації дітей старшого дошкільного віку слід враховувати вікові особливості дітей, а також те, які завдання мотивації підходять до того чи іншого віку, і які особливості мотивації необхідно сформулювати до кінця середнього чи старшого дошкільного віку, щоб підготувати дошкільника до вирішення завдань наступного етапу розвитку його особистості. Лише на основі цього доцільно вибирати форми сучасного навчання. Перспективу подальших пошуків вбачаємо у поглибленому і всебічному вивченні особистості дитини та виявленні його здібностей і нахилів, знаходженні ефективних методичних прийомів та методів, які б розвивали мотивацію до навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бех І. Д. Виховання особистості : у 2 кн. / І. Д. Бех. – К. : Либідь, 2003. – Кн.1. : Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади. – 2003. – 280 с.
2. Дівакова І. І. Інтерактивні технології навчання у початкових класах / І. І. Дівакова. – Тернопіль : Мандрівець, 2007. – 180 с.
3. Каруцяк С. Розвиток пізнавальної активності молодших школярів на уроках англійської мови / С. Каруцяк // English. – 2011. – № 18. – С. 12.
4. Максименко С. Д. Загальна психологія : навч. посіб. / С. Д. Максименко, В. О. Соловієнко. – К. : МАУП, 2000. – 256с.
5. Маркова А. К. Формирование мотивации учения в школьном возрасте : пособ. [для учителя] / А. К. Маркова. – М. : Просвещение, 1983. – 95 с.
6. Ожегов С. И. Словарь русского языка / С. И. Ожегов. – М. : Рус. яз., 1987. – 797 с.
7. Поспелкіна І. Інтерактивні технології навчання / І. Поспелкіна // Початкова освіта. – 2006. – № 44. – С. 3.
8. Стребна О. В. Інтерактивні методи навчання в практиці роботи початкової школи / О. В. Стребна, А. О. Соценко. – Х. : Основа, 2008. – 176 с.
9. Сухомлинський В. О. Вибрані твори : у 5 т. / В. О. Сухомлинський. – К. : Рад. школа, 1996. – Т. 1. – 654 с. ; Т. 2. – 670 с.

The problem of motivation and interest to the study of English at the first stage of training is studied in the article. When teaching the motive is defined as the relation between the student and the whole complex of actions, in the result of which the competence of a certain level is being formed, the aspiration to be engaged of in a certain aspect of activity is woken up in the student.

Key words: *motivation, motive, formation, senior preschool age.*

УДК 373.3.016 : 811.111 (07)

А.С. ДУБРОВА, А. М. ІВАШКО

ВИКОРИСТАННЯ ПІСЕНЬ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

У статті розглядається проблема використання пісень у навчанні англійської мови як засобу формування та удосконалення граматичних, лексичних і фонетичних навичок у молодших школярів, а також

як засобу підвищення інтересу до вивчення англійської мови. Наведено поради вчителю відносно добору пісенного матеріалу та роботи з піснею на уроках англійської мови.

Ключові слова: комунікативна компетенція, пісенна творчість у навчанні англійської мови, автентична пісня, мотивація, молодші школярі.

Постановка проблеми. Сучасні нормативні матеріали орієнтують вчителів на формування в учнів певного рівня іншомовної комунікативної компетенції, тобто здатності спілкуватися іноземною мовою на міжкультурному рівні. На початковому ступені (1-4 класи загальноосвітньої школи) мають бути закладені основи комунікативної компетенції, необхідні і достатні для їх подальшого розвитку в курсі вивчення іноземної мови в середній школі. Комунікативний підхід до навчання іноземної мови вимагає від учителя створення атмосфери співпраці з учнями, активної їх участі у процесі навчання на уроці, коли діти охоче висловлюють свої думки, роблять висновки і пропонують свої варіанти вирішення складних життєвих проблем.

Навчальний матеріал на уроці має бути максимально наближеним до реального життя учнів, до проблем, що їх цікавлять, і види діяльності мають впливати не тільки на свідомість учнів, а й проникати в їх емоційну сферу. Одним із прийомів, що відповідає таким вимогам, є використання пісенної творчості. Однак традиційні форми роботи з піснями та віршами у навчанні англійської мови в основному зводяться до прослуховування, читання і перекладу, заучування і відтворення їх напам'ять.

Аналіз досліджень. Проблемою можливості використання поетичних текстів, пісень та музики на уроках іноземної мови методисти займаються вже кілька десятиліть. Ефективність використання пісень на уроках англійської мови аналізують: І. Ільчишин, О. Метьюлкіна, О. Михайлова, О. Некрутенко, О. Стом, D. Eken, T. Dale та інші. В. Лобанов працював над дослідженням ролі віршів і пісень у вивченні граматики англійської мови. Н. Баженова у своїх дослідженнях розкрила потенціал пісні у формуванні естетичного й морального компоненту особистості. Роль музики у підвищенні запам'ятовування є предметом дослідження таких вчених, як Л. Ашер, П. Венер, Дж. Еванс Д. Шустер, М. Glazner.

Практично всі педагоги та методисти, які працюють з дітьми на різних етапах навчання відводять велике місце пісенній творчості при вивченні англійської мови. Деякі навчальні посібники цілком базуються на використанні поетичних текстів: або автентичних, або спеціально складених. Пісні, згідно твердження багатьох вчених, вважаються кращим засобом викладання англійської мови.

Теоретичний аналіз психолого-педагогічної та методичної літератури дозволив установити, що проблема використання музики, а саме автентичної пісні, має великі можливості для реалізації навчально-виховних завдань на уроці англійської мови. Важлива роль полягає у методично правильному відборі пісенного матеріалу і методиці його використання.

Метою статті є визначити роль і місце пісенної творчості на уроці англійської мови у початковій школі, довести ефективність навчання, що включає в себе використання пісень. Рівень інтелектуального розвитку дозволяє молодшим школярам легко схоплювати й відтворювати пісні англійською мовою, використання цих можливостей здатне внести певну динаміку у процес навчання і посилити його культурний компонент. Присутність музики у навчальній і виховній діяльності створює потужну культурну традицію, що сягає до джерел світової цивілізації.

Виклад основного матеріалу. За сорок п'ять хвилин уроку буває непросто залучити кожного учня до співпраці один з одним, та й використання різноманітних вправ не завжди вирішує проблему. Окрім того, завжди знайдуться такі учні, які за тих чи інших причин не беруть участі в роботі. Тому в багатьох випадках навчання учня цілковито залежить від методичної підготовленості вчителя.

Серед великого розмаїття видів робіт хотілося б зупинитись на одному, який заслуговує на загальну увагу, оскільки при вдалому підході до нього тренуються всі види мовленнєвої діяльності: аудіювання, говоріння, читання й письмо. Мається на увазі використання пісень у запланованій серії завдань для виконання на уроці англійської мови [1, с. 195].

Пісня – це прекрасний засіб підвищення інтересу як до країни досліджуваної мови, так і до самої мови. У навчанні англійської мови пісенна творчість займає гідне місце. Це зумовлено психофізіологічними особливостями дітей молодшого шкільного віку. Першокласнику легко запам'ятовується те, що зацікавило, викликало бурхливі емоції. Мимовільна увага підтримується незалежно від намірів або вольових зусиль людини. Привабливість, яскравість є пріоритетними для запам'ятовування у цьому віці. Дитині цікаво те, що входить у коло її інтересів або становить для неї тимчасову значущість. Також у дітей молодшого шкільного віку високий вроджений рівень музичних здібностей [4]. Тому діти цієї вікової категорії охоче і легко вчать пісні, які викликають яскраві образи та сильні емоції.

Пісні зазвичай використовуються як вид діяльності наприкінці уроку або ж як нагорода за напружену працю на уроці. Але останнім часом використанню пісенної творчості у класах де англійська мова є першою іноземною мовою приділяється значна увага. Пісні можна застосовувати на початку уроку для розвитку фонематичного слуху, у якості фонетичної зарядки, у середині уроку, у якості фізкультхвилинки. Крім того що застосування пісні робить процес навчання цікавішим, також з'являється зв'язок між шкільним та позашкільним життям. Пісні можна виконувати як індивідуально, так і в групах.

Пісні можуть виконувати різні функції:

1. Як фонетична зарядка на початку уроку. Пісня дозволяє вчителю перейти від звуків рідної мови до

звуків іноземної мови, тренуючи мовні органи й готуючи їх до більш складної артикуляції. Для фонетичної зарядки варто вибирати короткі пісні із чітким ритмом і частими повторами.

Приклад 1:

I have a father,
I have a mother,
I have a sister,
I have a brother.

Father, mother, sister, brother –
Hand in hand with one another.

Приклад 2:

I like to sing song, I like to read,
I like to play games, I like to eat,
I like to count, I like to run,
And turn around — oh, this is fun!

2. Як матеріал для закріплення лексичного й граматичного матеріалу. Наприклад, пісня «The Animal Family...» допомагає вивчити назви свійських тварин, а «My eyes can see» - назви частин тіла.

My eyes can see
My eyes can...,
My ears can...,
My nose can ...,
My mouth can...,
My head can...,
My arms can...,
My legs can ...

При вивченні Future Simple можна запропонувати таке завдання: Прослухай пісню і заповни пропуски

New Year Day
New Year Day ... soon be here,
And I can hardly wait.
New Year Day ... soon be here,
And I can hardly wait.
Santa ... be coming,
Soon he ... be coming
New Year Day ... soon be here,
And I can hardly wait.

3. Як вид релаксації в середині або наприкінці уроку, коли діти втомилися або потрібна розрядка, що знімає напругу й відновлює їх працездатність [2, с.3].

Наприклад, пісня «If You Are Happy» :

If you are happy and you know it
Clap your hand
If you are happy and you know it
And you really want to show it
Clap your hands ...

4. Як матеріал для оволодіння навичками іншомовної вимови, покращення артикуляції. Для навчання вимови немає стандартних пісень. Кожна пісня може слугувати прикладом різних аспектів вимови (наголос, інтонація). Однак слід вибирати зрозумілі пісні, використовуючи по можливості якісні записи, нешвидкі, такі, що швидко запам'ятовуються; можливо вже відомі молодшим школярам пісні, до яких легко придумати різні завдання в залежності від аспекту відпрацювання вимови. Пісня для розвитку правильної вимови звуку [w].

Why do you cry, Willy?
Why do you cry?
Why, Willy? Why, Willy?
Why, Willy? Why?

5. Як матеріал для розвитку умінь аудіювання. Добираючи пісенний матеріал для аудіювання, вчитель обов'язково повинен враховувати вікові та психологічні особливості молодших школярів, а також враховувати логіку поєднання теми уроку зі змістом пісні. Зразки завдань для розвитку навичок та умінь аудіювання:

1. Послухайте пісню і намалуйте те, що ви почули.
2. Послухайте пісню, розгляньте малюнки і розмістіть їх відповідно до подій у пісні.
3. Послухайте пісню і скажіть, чи були в ній такі назви предметів.

Пісні, як дидактичний матеріал мають ряд переваг: 1. доступність – завдяки розвитку мережі Інтернет; 2. достатня кількість мовного матеріалу; 3. постійне відновлення матеріалу; 4. приналежність до культури країни – додаткова лінгвокраїнознавча інформація; 5. наявність численних і різноманітних реєстрів мови.

Проблема використання пісень на початковому етапі навчання може бути розв'язана шляхом спеціального відбору пісенного матеріалу, що відповідає віковим особливостям учнів, котрий би доповнювався

змістом навчальних посібників. Пісенний матеріал має відповідати наступним критеріям відбору:

- актуальність;
- мовна цінність;
- лінгвокраїнознавча цінність;
- урахування інтересів учнів певної вікової групи;
- інформативність тексту [3, с.52].

Пропонуємо застосовувати певний алгоритм у роботі з навчальним потенціалом пісень. 1. Для початку, пісні прослуховуються. За другим і навіть за третім разом учні намагаються підспівувати в першому режимі. Не варто намагатись вивчити пісню за один урок. Повторювати матеріал пісні можна під час «налаштування» учнів на англomовну атмосферу на початку уроку або під час релаксації.

Швидшому й міцнішому запам'ятовуванню слів пісні учнями сприяють спів із рухами, ритмічним плесканням у долоні, танцювальними па в такт мелодії пісні. У результаті пісня обов'язково запам'ятеється й буде зрозумілою навіть без перекладу. 2. На одному уроці англійської мови можна використати декілька пісень залежно від теми та мети, яку ставить перед собою вчитель. Наприклад, на уроці в першому класі з теми «Іграшки. День народження», проведеному після трьох місяців навчання першокласників англійської мови, діти вітаються піснею «Good Morning», у процесі уроку співають «My Pretty Doll» (на основі комбінації структури «I have»,) наспівують питання іграшки (відповідає вчитель, наспівуючи, або один з учнів): «What is your name? How old are you? Where do you live?» На цьому ж уроці діти виконують фізкультхвилинку під мелодію Ducklings («Каченята»), вітають іграшку (котика Тома) з днем народження під пісеньку «Happy Birthday», танцюють під пісню «Three Little Kittens» (ще одна фізкультхвилинка), вітають гостей з Новим роком та Різдом піснею «We Wish You a Merry Christmas» [1, с. 198].

Пісні можуть слугувати стимулом для письмових і творчих завдань. Зокрема, учні можуть виконувати такі завдання:

- передбачати або вгадувати слова з прослуханої пісні (Наприклад, назви тварин з пісні «We're going to the Zoo»).

- намагатись відгадати пропущені слова,
- вибирати картинки відповідні до зазначених у тексті пісні подій,
- розмістити картинки в тому порядку, в якому розгортаються події пісні,
- заповнити пропуски у пісні,
- відповісти на True/False запитання, розроблені спеціально до прослуханої пісні,
- з'єднати частини рядків за змістом пісні.

Учителю бажано обирати пісні дуже виважено. Придатність пісні залежить від того, наскільки відповідає вона цілям матеріалу, що вивчається. Слова мають бути легкими для сприйняття, вимовлятися чітко, збагачений словниковий запас – бути різноманітним, а пісня повинна містити в собі яесь послання чи хоча б розповідати цікаву історію. Пропонуємо взагалі уникати пісень наступного типу: пісень у швидкому темпі; пісень, де музика глушить слова; пісень із неякісною поезією; пісень, які межують із непристойністю; пісень, які є провокаційними (наприклад, щодо релігійних переконань).

Добір пісенного матеріалу залежить від рівня мовленнєвої компетенції, і віку та інших особливостей учнів. Якщо виділити початковий, середній та високий рівні знань, то відповідно початківцям пропонуються коротенькі пісні повільного темпу, із простою лексикою та синтаксисом, чіткою артикуляцією, простою мелодією. Для середнього рівня підходять складніші пісні, які мають розгалужений словниковий склад, що охоплює навіть деякі ідіоматичні вирази, досить складні граматичні конструкції. Високий рівень знань учнів передбачає добір пісень з елементами розмовного стилю. Одну й ту саму пісню можна вивчати з різними віковими категоріями учнів, згідно з рівнем їхніх навчальних досягнень [1, с 199].

Таким чином, якщо слідувати вищезазначеним застереженням щодо використання пісень на уроці англійської мови у початковій школі, то можна досягти ефективних результатів навчання, використовуючи серію вправ на розуміння змісту пісні, лексико-граматичні вправи, а також вправи на розвиток говоріння та аудіювання. Такого роду завдання сприятимуть урізноманітненню навчально-виховного процесу.

Крім того, слід пам'ятати, що пісні усувають негативне відношення до навчання. Мотивація виходить на перший план, уся увага молодших школярів направлена на вивчення англійської мови. Пісенний текстовий матеріал забезпечує значущість інформації та процесу оволодіння мовою. Коли на уроці вчитель використовує різні прийоми та форми роботи з піснями учні починають розкривати свої здібності та таланти, вони приділяють свою цілковиту увагу вивченню нового матеріалу. Під час таких занять тренуються різні види пам'яті дітей та кмітливості. Саме використання пісенного текстового матеріалу на уроках англійської мови у початковій школі може надати велику допомогу в повноцінному розвитку дитини.

Висновки. Переваги застосування віршованих творів у навчанні іноземної мови є наступними: – розширюють лексичний запас, розвивають в учнів відчуття мови, знання її стилістичних особливостей та допомагають закріпити правильну артикуляцію та вимову звуків; – стимулюють монологічне та діалогічне мовлення, сприяють розвитку як підготовленого, так і спонтанного мовлення; – допомагають краще засвоїти й активізувати граматичні конструкції, уживані в іноземній мові; – сприяють розвитку соціокультурної компетенції, створенню на уроці особливої атмосфери країни, мова якої вивчається, надаючи історичну ретроспективу, різні погляди на стосунки та цінності народів, мова яких вивчається; – поживляють процес

викладання, вносять різноманітність, викликають позитивні емоції та створюють високу мотивацію; – збагачують уяву, знижують психологічне навантаження учнів, підвищуючи їх емоційний тонус (також за рахунок відпочинку від рутинної праці з підручниками та зошитами) .

З певністю, можна стверджувати те, що використання пісенної творчості у навчанні англійської мови на початковому етапі навчання є доцільним та ефективним. Використання іншомовної пісні в процесі навчання англійської мови сприяє удосконаленню навичок вимови, розвитку музичного слуху, дозволяє досягти точності в артикуляції, ритмі та інтонації, поглиблює знання англійської мови, збагачує словниковий запас, стимулює монологічне та діалогічне мовлення, сприяє розкриттю творчих здібностей молодших школярів, а також слугує потужним мотиваційним засобом навчання.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гора Т. В., Нездроп Л. П. Застосування пісень на уроках англійської мови в початкових та середніх класах. *Скарбниця методичних ідей. Таврійський вісник освіти*. 2014. № 1(45). ЧАСТИНА I. С. 195–202.
2. Карпенко О. Вивчення іноземної мови через пісню і музику. *Англійська мова і література*. 2004. № 12. С. 2 – 4.
3. Синькевич Г. Песня на уроке английского языка. *Иностранные языки в школе*. 2002. №1. С.50 –53.
4. Шуставецька Г.М. Використання пісенної творчості у навчанні англійської мови молодших школярів URL:https://www.psyh.kiev.ua/Шуставецька_Г.М._Використання_пісенної_творчості_у_навчанні_англійської_мови_молодших_школярів (дата звернення: 05.11.2019).

The article deals with the problem of using songs in teaching English as a means of forming and improving grammatical, lexical and phonetic skills in younger students, as well as a means of increasing interest in learning English. Teacher tips on selecting a song material and working with a song in English lessons are given.

Key words: *communicative competence, songwriting in English language teaching, authentic songwriting, motivation, junior high school students.*

УДК [373.2.016:502/504]:81*243

Л.В. ДЕНИСЮК, О. О. ГАВРИЛЮК

ІНТЕГРАЦІЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПРОЦЕСІ ОЗНАЙОМЛЕННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ З ПРИРОДОЮ В АСПЕКТІ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ

Інтеграція іноземної мови, певною мірою, носить симбіотичний характер: включення її розмаїтить будь-який процес чи вид діяльності і посилює мотивацію сприйняття, а з іншого боку відбувається розширення можливостей для активації іншомовних знань та їх збагачення. Методом вирішення даного питання у нашій статті виступає впровадження інтеграційних процесів іноземної мови та ознайомлення дошкільників з природою в аспекті розвитку креативності.

Ключові слова: *іноземна мова, діти дошкільного віку, інтеграція іноземної мови, природа, креативність.*

Постановка проблеми. Основоположним орієнтиром сучасних докорінних змін у державній системі освіти є соціальний запит на самостійну, творчу, здорову, допитливу особистість. Тому важливого значення набуває виховання такої особистості на всіх її організаційних ланках освітньої системи.

Розвиток креативності як здатності до творчості набуває сьогодні такої значущості тому, що вона є базовою якістю особистості, її ядром, центральною характеристикою. Оскільки заявлена концепцією освіти XXI століття особистісно-орієнтована модель впровадилася у життя, час повернутися обличчям до природної здібності дитини творити, підтримати її, створити для її прояву сприятливі умови, стимулювати прагнення робити по-своєму, виявляти оригінальність.

Сучасні інтеграційні процеси, входження України в Європейський освітній простір, міжнародний обмін інформацією у різних галузях знань значною мірою впливають на підвищення статусу іноземної мови як важливого засобу комунікації та навчального предмета, що вимагає реформування мовної освіти на різних її ланках.

В сучасній педагогічній науці існують різні підходи до організації освітнього середовища в закладах дошкільної освіти і, зокрема, до організації іншомовного середовища. Більшість педагогів притримуються традиційних підходів до формування іншомовної мовленнєвої компетентності дошкільників (З.Футерман, О.Негневицька, В.Плахотник, Т.Шкваріна, О.Рейпольська та ін.) В деяких наукових доробках представлений і інший підхід до організації навчально-виховного процесу, інтегрований (Н.Гавриш, К.Крутий, Т. Поніманська та ін.). Застосування інтегрованого підходу в процесі організації різних видів дитячої діяльності довело його ефективність. Проте, варто відзначити, що дана проблематика висвітлена, більшою мірою, в контексті інтеграції іноземної мови в різні освітні лінії, що удосконалює процес, але не оптимізує його.

Сьогодні вивчення іноземної мови в дошкільному навчальному закладі – уже не данина моді, а необхідність, вимога часу. Особливості оволодіння дошкільниками іноземною мовою пов'язані з дитячою безпосередністю, що забезпечує високий ступінь комунікабельності, довірою авторитету дорослого, яскравою

ЗМІСТ

<i>Ясногурська Л.М.</i> Подружня зрада у паремійних фондах англійської та української мов	3
<i>Совтис Н.М.</i> Основні засади опису мовної картини світу	7
<i>Щербачук Н.П.</i> Особливості функціонування та засоби вираження адвербіальних синтаксем у простих реченнях-репліках	10
<i>Мороз Н.М.</i> Структурні особливості концепту «кохання/love» в англійській мові	12
<i>Мороз Л.В.</i> Структурно-семантичні ознаки та художній феномен рольової лірики	19
<i>Михальчук Н.О., Набочук О.Ю.</i> Психолінгвістична термінологія в парадигмі лінгвістичної прагматики	23
<i>Івашкевич Е.Е., Антюхова Н.І.</i> Рівні професійного становлення майбутнього перекладача	26
<i>Павелків К.М., Попова А.В.</i> Сучасне викладання іноземних мов. Оцінюємо все по-різному	32
<i>Ясногурська Л.М., Кіряк Т.І.</i> Використання превентивної адаптаційної системи в дошкільних закладах	34
<i>Бісовецька Л.А., Дацшина І.В.</i> Методика формування в учнів початкових класів умінь створювати текст.....	37
<i>Данілова Н.Р., Кардаш Н.О.</i> Роль ігор у вивченні англійської мови дітей старшого дошкільного віку	39
<i>Лук'яник Л.В., Старовойт В.О.</i> Особливості формування фонетико-орфоепічної компетентності учнів початкових класів на уроках української мови	42
<i>Василькевич С.С., Жданюк А.В.</i> Формування навичок читання англійською мовою з використанням наочності у початковій школі	45
<i>Романюк С.К., Лук'яничук О.П.</i> Основи розвитку у старших дошкільників іншомовного лексичного запасу засобами мистецтва живопису	48
<i>Мороз Н.М., Ячменник Р.О.</i> Особливості вивчення англійської мови у закладах дошкільної освіти	51
<i>Мороз Л.В., Кухновець Л.П.</i> Професійна готовність майбутніх вихователів до навчання дітей дошкільного віку іноземної мови	53
<i>Денисюк Л.В., Петровець В.М.</i> Просвітницька робота з батьками у вивченні англійської мови засобами образотворчого мистецтва	55
<i>Лук'яник Л.В., Піхоцька О.М.</i> Феномен поняття «нетрадиційні уроки», класифікація нетрадиційних уроків	58
<i>Мороз Л.В., Хрящевська Т.В.</i> Виховання екологічних компетентностей у старших дошкільників засобами іноземної мови	61
<i>Сіранчук Н.М., Сидорчук К.В.</i> До проблеми розвитку культури мовлення учнів початкової школи на уроках української мови	63
<i>Василькевич С.С., Казмірук О.П.</i> Інноваційні технології вивчення іноземної мови у початковій школі	67
<i>Данілова Н.Р., Давидюк Т.В.</i> Гра як засіб формування іншомовної комунікативної компетенції дошкільників	70
<i>Романюк С.К., Близник А.В.</i> Використання іноземної мови в ігровій діяльності дітей з особливими потребами	73
<i>Мороз Л.В., Гречун І.П.</i> Розвиток творчості старших дошкільників на заняттях з іноземної мови	75
<i>Трофімчук В.М., Чучак К.О.</i> Роль мовленнєвої гри у навчанні усного англомовного мовлення дітей старшого дошкільного віку	76
<i>Лук'яник Л.В., Ляшецька О.І.</i> Психолого-педагогічні основи формування комунікативних умінь і навичок засобами ситуативних завдань на уроках української мови у початкових класах	80
<i>Павелків К.М., Коновальчук Л.Ю.</i> Розвиток креативного мислення учнів молодшого шкільного віку на уроках англійської мови ігри-вправи як засіб розвитку	83
<i>Романюк С.К., Подійом О.І.</i> Особливості використання англомовних пісень у закладах дошкільної освіти	85
<i>Трофімчук В.М., Панчук В.В.</i> Розвиток творчих здібностей на уроках англійської мови в початковій школі	87
<i>Павелків К.М., Сукало О.І.</i> Проблеми навчання іноземної мови в початковій школі	91
<i>Мороз Н.М., Миколаюк М.М.</i> Формування іншомовної комунікативної компетенції – важливе завдання вчителя іноземної мови у закладі дошкільної освіти	94
<i>Романюк С.К., Дутчак Т.І.</i> Гендерні особливості навчання іноземної мови дошкільників	96
<i>Романюк С.К., Гладковська М.В.</i> Використання казок на заняттях з англійської мови в закладі дошкільної освіти	100
<i>Лук'яник Л.В., Черепович І.В.</i> Використання народознавчої лексики у структурі уроку	102
<i>Данілова Н.Р., Гамула Ю.В.</i> Формування мотивації та інтересу до вивчення англійської мови на початковому етапі навчання	104
<i>Дуброва А.С., Івашко А.М.</i> Використання пісень на уроках англійської мови в початкових класах	108
<i>Денисюк Л.В., Гаврилюк О.О.</i> Інтеграція іноземної мови у процесі ознайомлення дошкільників з природою в аспекті розвитку креативності	112
<i>Павелків К.М., Сікора О.С.</i> Особливості викладання англійської мови в початкових класах Нової	

української школи	116
<i>Трофімчук В.М., Димарчук Л.В.</i> Проблеми підготовки дітей до вивчення іноземної мови в закладі дошкільної освіти	117
<i>Верьовкіна О.Є., Пасічник Ю.В.</i> Теоретико-методичні аспекти формування навичок говоріння у дітей дошкільного віку на заняттях з іноземної мови	120
<i>Ковалюк В.В., Бичук С.Б.</i> Сучасні технології навчання іноземної мови у дошкільному закладі	124
<i>Дуброва А.С., Гаврильчик В.О.</i> Викладання англійської мови за допомогою інноваційних засобів	126
<i>Денисюк Л.В., Панасюк О.М.</i> Компетентнісний підхід у навчанні іноземної мови у контексті Нової української школи	129
<i>Мороз Л.В., Швець І.М.</i> Особливості виховання національної гідності в учнів молодшого шкільного віку на уроках іноземної мови	131
<i>Мороз Л.В., Панасюк К.А.</i> Проблеми підготовки дітей дошкільного віку до вивчення англійської мови: аспект мовленнєвої діяльності	134
<i>Ясногурська Л.М., Сидорчук Н.М.</i> Географічна компетентність як одна із складових професійної підготовки майбутнього вчителя початкових класів	137
<i>Романюк С.К., Ляшук А.В.</i> Використання мультимедійних технологій у навчанні англійської мови у закладі дошкільної освіти	140
<i>Ясногурська Л.М., Чорна О.Ю.</i> Використання різних видів наочності на уроках англійської мови у початковій школі	142
<i>Ясногурська Л.М., Бублей Л.М.</i> Розвиток критичного мислення учнів молодшого шкільного віку на уроках англійської мови	144
<i>Краля І.В., Швець Н.М.</i> Значення вивчення англійської мови з дітьми дошкільного віку	148
<i>Ковалюк В.В., Ришко О.В.</i> Гра як засіб досягнення результативності навчання англійської мови	150
<i>Мороз Н.М., Ковтунович І.І.</i> Виховання інтересу до художньої праці на заняттях з іноземної мови	153
<i>Ковалюк В.В., Савич Л.В.</i> Формування навичок читання англійською мовою у здобувачів знань нової української школи	154
<i>Дуброва А.С., Кошлата М.А.</i> Англійська мова як складова процесу соціалізації дошкільників у закладі дошкільної освіти	157
<i>Краля І.В., Савостьянова В.М.</i> Особливості раннього вивчення іноземної мови в закладі дошкільної освіти	160
<i>Ковалюк В.В., Хрящевська М.А.</i> Форми організації роботи з вивчення іноземної мови в сучасному закладі дошкільної освіти	161
<i>Хунавцева Н.А.</i> The problem of organizing the facilitative interaction at the process of teaching pupils at secondary schools	164
<i>Івашкевич Е.З., Яцюрин А.А.</i> The empirical research of the determination of social intelligence of the teachers by the way of understanding by them a folklore	172
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	178
ЗМІСТ	180